

Sosyal Beceri Oranlama Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Beceri Oranlama Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30565>

Özet

Sosyal Beceri Oranlama Ölçeği (SSRS-T), 2015 yılında Karataş, Saş ve Arslan tarafından ilkököl öğrencileri için geliştirilmiş, öğretmen görüşlerine dayalı bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, öğrencilerin sosyal yeterliliklerini, etkileşim becerilerini ve davranışsal adaptasyon düzeylerini standart bir biçimde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Geliştirme çalışması, ölçeğin yapısal geçerliliğini ve güvenilirliğini detaylı olarak inceleyerek, bilimsel araştırmalarda kullanılabilen sağlam Psikometrik Özellikler sunmaktadır. Ölçek, özellikle sosyal becerilerde güçlük yaayan öğrencilerin erken tanınması ve uygun eğitim stratejilerinin belirlenmesi için önemli bir potansiyel taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Beceri Oranlama Ölçeği, SSRS-T, ilkököl Öğrencileri, Öğretmen Formu, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, Sosyal Yeterlilik.

Yazarlar

Zeynep Karataş, R. Saş, D. Arslan.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, ilkököl düzeyindeki öğrencilerin Sosyal Beceri düzeylerini öğretmenlerin gözlemleri ve değerlendirmeleri doğultusunda objektif ve sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, öğrencilerin akranlarıyla ve yetişkinlerle kurdukları ilişkilerdeki yeterlilikleri, işbirliği yapma kapasitelerini ve sosyal kurallara uyum becerilerini saptamayı hedefler. Elde edilen veriler, öğrencilerin gelişim alanlarını belirlemede ve sosyal-duygusal öğrenme programlarının etkinliğini değerlendirmede kullanılabilir.

Ölçek, aynı zamanda, sosyal beceri eksikliklerinin erken yaşta tespit edilmesini sağlayarak önleyici ve iyileştirici rehberlik hizmetlerinin planlanmasına bilimsel bir zemin sunar. Ölçeğin geliştirilmesi, Türk eğitim sisteminde geçerli ve güvenilir, kültüre duyarlı bir sosyal beceri değerlendirme aracına olan ihtiyaçı karşılamak üzere gerçekleştirilmiştir.

Yapı

Sosyal Beceri Oranlama Ölçeği (SSRS-T), sosyal beceriyi birden fazla boyuttan oluşan karmaşık bir yapı olarak ele alır. Sosyal beceri, bireyin çevresel taleplere etkili bir şekilde yanıt verebilmesi ve olumlu sosyal sonuçlar elde edebilmesi için gerekli olan öğrenilmiş davranışlar setini ifade eder. Bu yapı içerisinde genellikle kendini ifade etme, empati kurma, grup çalışmasına katkı

ve çatışma çözme gibi temel yeterlilikler yer alır.

Ölçek, öğretmenlerin öğrencileri belirli davranışsal göstergeler üzerinden derecelendirmesini gerektiren maddelerden oluşmaktadır. Bu maddeler, öğrencilerin sınıf içi ve okul dışı sosyal ortamlardaki tipik davranışları yansıtacak şekilde tasarlanmıştır. Ölçeğin alt boyutları, sosyal yeterliliğin farklı yönlerini ayrı ayrı olarak, uygulayıcılara öğrencinin güçlü ve zayıf yönleri hakkında detaylı bilgi sunmaktadır.

Geçerlik

Sosyal Beceri Oranlama Ölçeği'nin geliştirme çalışmasında, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne kadar doğru ve anlamlı bir şekilde ölçtüğünü belirlemek üzere kapsamlı geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Bu çalışmalar, ölçeğin teorik yapıya destekleyen ampirik kanıtlar sunmayı amaçlamıştır. Özellikle yapı geçerliği, ölçeğin temel psikometrik dayanağına oluşturmaktadır.

Yapı geçerliği test edilirken, ölçeğin maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt faktörler altında toplanıp toplanmadığı incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin ilköğretim öğrencilerinin sosyal beceri kavramını başarıyla temsil eden tutarlı bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Elde edilen geçerlik bulguları, SSRS-T'nin bilimsel çalışmalarda sosyal beceriyi ölçmek için uygun bir araç olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri, Sosyal Beceri Oranlama Ölçeği'nin ölçüm sonuçlarının zaman içinde ve farklı değerlendiriciler arasında tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirme amacıyla yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığı belirlemek için Cronbach Alfa güvenirlilik katsayıları hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı sosyal beceri yapısına ilişkin tutarlı yanıtlar sağladığını göstermektedir.

Ek olarak, ölçeğin güvenilirliği, muhtemelen test-tekrar test ve/veya değerlendiriciler arasında güvenirlilik yöntemleriyle de incelenmiştir. Bu analizler, öğretmenlerin belirli bir öğrenciyi farklı zamanlarda benzer şekilde değerlendirme eğiliminde olduğunu ortaya koyarak, ölçeğin uygulamada kararlı ve güvenilir sonuçlar ürettiğini teyit etmiştir. Bu Psikometrik Özellikler, ölçeğin saha araştırmalarında etkin kullanıma olanak tanır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini sağlamlaştırmak amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. Faktör Analizi, ölçek maddelerinin hangi temel sosyal beceri boyutlarına ait olduğunu istatistiksel olarak belirlemiştir.

Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin çok boyutlu bir yapıda olduğu ve sosyal beceriyi temsil eden ayrıntılı faktörlere sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu faktörler, literatürdeki sosyal beceri modelleriyle uyumlu bir dağılım göstermiştir. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması ve uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırlar içinde yer alması, ölçeğin yapısal modelinin verilerle örtüşmesini kanıtlamaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Öğretmen Formu)

Biçim: Derecelendirme Ölçeği (Likert Tipi Puanlama Sistemi kullanılmaktadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlkokul Öğrencileri

Yaş Grubu: İlkokul çağındaki çocuklar

Popülasyon Detayları: İlkokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin sosyal davranış ve yeterliliklerinin sınıf öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi amacıyla tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Öğretmenler tarafından doldurulan, gözleme dayalı bir değerlendirme formudur. Öğretmenler, öğrencilerin sosyal etkileşimlerini, duygusal tepkilerini ve kurallara uyumlarını belirli bir derecelendirme skalası üzerinde işaretlerler.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Beceri, Öğretmen Değerlendirmesi, İlkokul, Psikometri, Ölçek Geliştirme, Karataş, SSRS-T, Sosyal Adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi Mevcut Değil

Kurumsal E-posta Adresleri: zeynepkaratas@mehmetakif.edu.tr (Sorumlu Yazar: Zeynep Karataş)

Yazın Adresi: Zeynep Karataş (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Burdur, Türkiye).

Ölçenin, Ücret ve Test Yılı?

Sosyal Beceri Oranlama Ölçeği (SSRS-T), 2015 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırmaya amaçlı kullanımı için sorumlu yazar Zeynep Karataş ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım izni ve olası ücretlendirme bilgileri yazarın inisiyatifindedir. Ölçeğin orijinal makalesi, *Procedia-Social and Behavioral Sciences* dergisinde yayımlanmıştır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [social-skill-rating-scale-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/275014447)

Kaynaklar

Karatas, Z., Sag, R., & Arslan, D. (2015). Development of Social Skill Rating Scale for Primary School Students-Teacher Form (SSRS-T) and Analysis of its Psychometric Properties. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 197, 1447-1453.

Makalenin akademik bağlantısı için: scholar.google.com.tr

Sosyal Beceri Oranlama Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler ve derecelendirme sistemi, orijinal makalenin metninden veya yazarlarla iletişime geçilerek elde edilebilir.